

ชื่อเรื่อง/แนวปฏิบัติที่ดี	การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว
ชื่อ-นามสกุล ผู้นำเสนอ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษร เอ็มโอด
ชื่อสถาบันการศึกษา	วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
หน่วยงาน	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
เบอร์โทรศัพท์มือถือ	0897070300
เบอร์โทรสาร	055613508
E-Mail address	kasonamod18@gmail.com

บทสรุป

การจัดการความรู้เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นการจัดการความรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อต่อยอดการจัดการความรู้เรื่อง เทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยรวบรวมองค์ความรู้จากบุคลากรภาควิชา นาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย และเพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยจึงดำเนินการนำองค์ความรู้เรื่อง เทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว มาสร้างเป็นนวัตกรรมขึ้นเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชนโดยกระบวนการจัดการความรู้

ในกระบวนการการจัดการความรู้ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว โดยคัดเลือกจากบุคลากรภาควิชา นาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี และบุคลากรที่มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานให้เกิดกิจกรรมตามกระบวนการจัดการความรู้ โดยเริ่มตั้งแต่จัดประชุมเพื่อค้นหาประเด็นความรู้ที่มีความสำคัญต่อหน่วยงานตามประเด็นยุทธศาสตร์และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการความรู้ กำหนดกิจกรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรม ประสานงานกับฝ่ายเทคโนโลยีเพื่อจัดทำนวัตกรรม ได้แก่ पोสเตอร์เรื่อง การแต่งกายในการฝึกปฏิบัติ นาฏศิลป์ไทย पोสเตอร์เรื่อง การเตรียมความพร้อมของร่างกายในการฝึกปฏิบัติ นาฏศิลป์ไทย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว CAI เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น วัตถุประสงค์ประกอบคู่มือการสอนรำเพลงช้าเพลงเร็ว เผยแพร่ทางเว็บไซต์ facebook ของวิทยาลัย และทางยูทูป เพื่อเป็นช่องทางให้บุคลากร นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวก นำนวัตกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ การสร้างนวัตกรรม องค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีความเจริญก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะในเรื่องของเทคโนโลยี ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการค้นคว้าได้ง่าย สามารถเรียนรู้ได้ในทุกสถานที่ คนมีทักษะในการใช้โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต ตลอดจนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้ทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น คนสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการเรียนรู้เปลี่ยนไป ดังนั้นผู้ประกอบการหลายคนจึงนำจุดนี้มาพัฒนาจนเกิดเป็นสินค้าเป็นการแข่งขันทางธุรกิจ ในโลกของการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมากขึ้น

ในการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ไทยก็เช่นเดียวกัน สามารถนำเทคโนโลยีต่าง ๆ นำมาสร้างเป็นนวัตกรรม โดยเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับนวัตกรรมที่จะสร้าง นวัตกรรมที่ทันสมัยจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษา สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน อีกทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตลอดเวลาที่ตนเองสะดวก และสามารถจะศึกษาจนกว่าจะเข้าใจ และการสร้างนวัตกรรมที่ทันสมัยยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และไทยแลนด์ 4.0 อีกด้วย

จากการจัดการศึกษาที่ต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยจึงมีความสนใจที่จะนำองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า เพลงเร็ว มาศึกษาต่อยอดให้มีความทันสมัยโดยการสร้างนวัตกรรมสำหรับนำมาใช้ในการเรียนการสอนรำเพลงช้า เพลงเร็ว เช่น e-Book สื่อ Poster ประกอบการศึกษา เรื่อง ความรู้ในการนุ่งผ้าแดง วิธีการตัดตัว และ CAI เรื่องนาฏศัพท์ เป็นต้น เพื่อก้าวเข้าสู่องค์กรชั้นนำด้านเทคโนโลยีต่อไปในอนาคต

วิธีการดำเนินงาน

ในการจัดการความรู้ เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นการจัดการความรู้ที่จัดทำขึ้นเพื่อต่อยอดการจัดการความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ที่ได้ดำเนินการจัดทำเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ 2559 เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ซึ่งรวบรวมเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็วจากบุคลากรภาควิชา นาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย นำมาสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณะชนให้บุคลากร นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทยโดยมีกระบวนการจัดการความรู้ ดังนี้

การค้นหาคำความรู้

1. จัดประชุมคณะทำงานการจัดการความรู้ของวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยเพื่อพิจารณาร่วมกันว่าการจัดการความรู้เรื่องใดที่วิทยาลัยดำเนินการจัดเก็บความรู้ไปแล้ว สามารถนำมาต่อยอดสร้างนวัตกรรมสู่การนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานหรือมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของวิทยาลัย โดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ซึ่งคณะทำงานการจัดการความรู้ได้เลือกยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีคุณภาพสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และนโยบายไทยแลนด์ 4.0 เพื่อผลักดันให้วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยบรรลุถึงวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดให้การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นองค์ความรู้ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร

2. คณะทำงานการจัดการความรู้ จัดทำแผนการจัดการความรู้เรื่องการสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว

3. แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้เรื่องการสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว โดยคัดเลือกจากบุคลากรที่มีความรู้ในการสร้าง นวัตกรรม

การสร้างและแสวงหาคำความรู้

1. ประชุมคณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เพื่อวางแผนการสร้างนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานหรือมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

2. คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ศึกษาวิธีการสร้างนวัตกรรม ประโยชน์ในการนำนวัตกรรมไปใช้ และกลุ่มเป้าหมายที่จะนำนวัตกรรมไปใช้

3. คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว จัดเตรียมข้อมูลที่จะใช้ในการจัดทำนวัตกรรม

การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว นำข้อมูลที่เตรียมไว้มาจัดทำนวัตกรรม ได้แก่ สื่อ Poster ประกอบการศึกษา เรื่อง ความรู้ในการนุ่งผ้าแดง วิธีการตัดตัว จัดทำคู่มือการสอนเพลงช้า-เพลงเร็ว และแผ่นวีดิทัศน์ทำรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ประกอบคู่มือการสอน นอกจากนี้จัดทำคู่มือการสอนเพลงช้า-เพลงเร็ว โดยใช้โปรแกรม e-Book และ CAI เรื่อง นาฏยศัพท์ นำไปทดลองใช้ปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

การประมวลและกลั่นกรองความรู้

1. ให้บุคลากรภาควิชานาฏศิลป์นำนวัตกรรมไปทดลองใช้ และตรวจสอบความถูกต้อง
2. คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ปรับปรุงนวัตกรรมตามคำเสนอแนะบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์

การเข้าถึงความรู้

นำนวัตกรรม เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของวิทยาลัย และเผยแพร่ทางยูทูป และทาง facebook ของวิทยาลัยและดำเนินประชาสัมพันธ์การเข้าถึงข้อมูลผ่านทางระบบไลน์ของวิทยาลัย

การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว นำนวัตกรรมที่จัดทำขึ้นให้ครูผู้สอนนำไปใช้

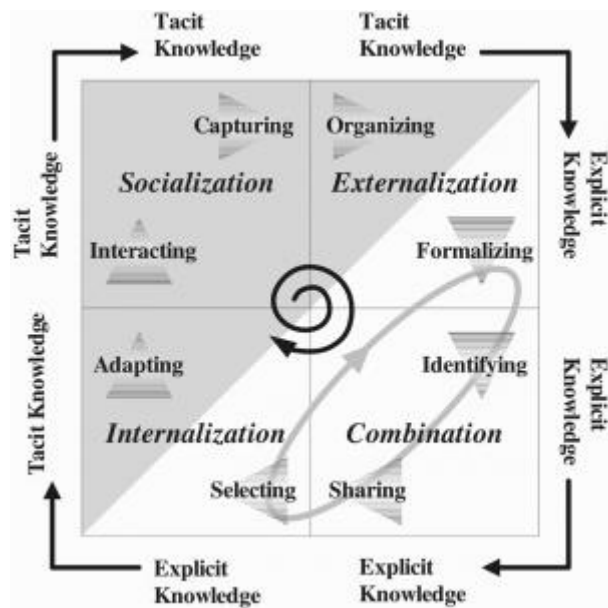
การเรียนรู้

คณะกรรมการการจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว สนทนากับครูผู้สอนถึงองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการนำนวัตกรรมไปใช้

ผลและอภิปรายผลการดำเนินงาน

ในการจัดการความรู้ เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นการนำความรู้ที่ฝังลึก (tacit knowledge) ในเรื่องการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ที่อยู่ในตัวของบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย นำมาผลิตเป็นนวัตกรรมเพื่อให้องค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นความรู้ที่ชัดแจ้ง (explicit knowledge) สามารถเข้าถึงได้ง่าย เผยแพร่สู่สาธารณชน ทำให้เกิดความรู้ที่ยั่งยืน และความรู้เหล่านี้ก็จะพัฒนามาเป็นความรู้ที่ฝังลึก ต่อเนื่องเป็นวัฏจักรตามโมเดลของเซกิ

โมเดลเซกิ (SECI Model) ถูกเสนอโดย โนนากะ กับ ทาเคอุชิ เป็นโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์การหลอมรวมความรู้ในองค์กรระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ใน 4 กระบวนการ เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร เริ่มจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) การรวบรวมความรู้ (Combination) และการผนึกฝังความรู้ (Internalization) และวนกลับมาเริ่มต้นทำซ้ำที่กระบวนการแรก เพื่อพัฒนาการจัดการความรู้ให้เป็นงานประจำที่ยั่งยืน

ภาพประกอบที่ 1 โมเดลเซกิ (SECI Model)

ที่มา : ทับทิม เป็งมล, สิริลักษณ์ กัลยา และณัฐวดี วิทา, “การจัดการองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 2 (กันยายน-ธันวาคม 2561) : 100

1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) S : Tacit to Tacit

กระบวนการที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ทางสังคมในการส่งต่อระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) ด้วยกัน เป็นการแบ่งปันประสบการณ์แบบเผชิญหน้าระหว่างผู้รู้ เช่น การประชุม การระดมสมอง ที่มาจากความรู้ การเรียนรู้ และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เฉพาะเรื่อง เฉพาะพื้นที่ แล้วนำมาแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน ที่มีใช้เป็นประจำการอ่านหนังสือ คู่มือ หรือตำรา

สำหรับการรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นพื้นฐานในการเรียนนาฏศิลป์ไทย ผู้ที่ผ่านการเรียนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว จะสามารถจัดระเบียบการเคลื่อนไหวร่างกายได้ตั้งแต่หัวจรดเท้า ดังนั้นความรู้ในเรื่องการรำเพลงช้า-เพลงเร็ว จึงมีความสำคัญ เพราะเป็นเพลงแรกที่ครูใช้สอนนักเรียน ซึ่งครูผู้สอนจะสั่งสมประสบการณ์เทคนิค วิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ความรู้ดังกล่าวได้ตกผลึกอยู่ในตัวครูผู้สอน สิ่งที่ตกผลึกนี้คือความรู้ความชำนาญที่ฝังลึกอยู่ในตัวครูผู้สอน ดังนั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดความรู้ที่ชัดเจน

สำหรับการส่งต่อความรู้ฝังลึกของการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ภายใต้การดำเนินงานของงานจัดการความรู้ จัดให้มีการประชุมระดมสมอง เพื่อแบ่งปัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ของบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์ ในการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะมีการกำหนดประเด็นต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการระดมสมอง โดยกำหนดไว้ 6 หัวข้อ ได้แก่ ความสำคัญของการเรียนเพลงช้า-เพลงเร็ว

การเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียน นาฏยศัพท์เบื้องต้น หลัก/เทคนิคการสอนปฏิบัติเพลงช้า-เพลงเร็ว การแก้ไขข้อบกพร่องในการรำเพลงช้า-เพลงเร็ว และหลัก/เทคนิคในการวัดผล ประเมินผล

2. การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) E : Tacit to Explicit

กระบวนการที่ 2 อธิบายความสัมพันธ์กับภายนอกในการส่งต่อระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) อาจเป็นการนำเสนอในเวทีวิชาการหรือบทความตีพิมพ์ เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ที่ถูกฝังอยู่ในความรู้ฝังลึกให้สื่อสารออกไปภายนอก อาจเป็นแนวคิด แผนภาพ แผนภูมิ เอกสารที่สนับสนุนให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้เรียนรู้ด้วยกันที่เข้าใจได้ง่ายซึ่งความรู้ฝังลึกจะถูกพัฒนาให้ตกผลึกและถูกกลั่นกรอง แล้วนำไปสู่การแบ่งปัน เปลี่ยนเป็นฐานความรู้ใหม่ที่ถูกนำไปใช้สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ในกระบวนการใหม่

เมื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดขึ้น ทำให้ความรู้ฝังลึกในการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็วไม่มีความลับอีกต่อไป เทคนิควิธีต่าง ๆ ถูกสื่อสารจากอีกคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ ความรู้ดังกล่าวได้ถูกรวบรวมและกลั่นกรอง แล้วจัดทำให้ปรากฏเป็นความรู้ชัดแจ้งในรูปแบบของเอกสาร เพื่อนำออกเผยแพร่ให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัย นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป

3. การรวบรวมความรู้ (Combination) C : Explicit to Explicit

กระบวนการที่ 3 อธิบายความสัมพันธ์การรวมกันของความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) ที่ผ่านการจัดระบบ และบูรณาการความรู้ที่ต่างรูปแบบเข้าด้วยกัน เช่น นำความรู้ไปสร้างต้นแบบใหม่ ไปสร้างสรรค์งานใหม่ ได้ความรู้ใหม่ โดยความรู้ชัดแจ้งได้จากการรวบรวมความรู้ภายในหรือภายนอกองค์กร แล้วนำมารวมกัน ปรับปรุง หรือผ่านกระบวนการที่ทำให้เกิดความรู้ใหม่ แล้วความรู้ใหม่จะถูกเผยแพร่แก่สมาชิกในองค์กร

วิธีการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ของบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์แต่ละคน ที่มีความเหมือนและความแตกต่างได้ถูกหลอมรวมในประเด็นที่กำหนด จนเกิดความรู้ใหม่ นำมาพัฒนามาเป็นความรู้ที่ชัดแจ้งในรูปแบบของเอกสาร โดยผ่านกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาเผยแพร่เพื่อนำออกเผยแพร่ให้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัย นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ในไลน์และเฟซบุ๊กของวิทยาลัย

4. การผนึกฝังความรู้ (Internalization) I : Explicit to Tacit

กระบวนการที่ 4 อธิบายความสัมพันธ์ภายในที่มีการส่งต่อความรู้ชัดแจ้ง (Explicit knowledge) สู่ความรู้ฝังลึก (Tacit knowledge) แล้วมีการนำไปใช้ในระดับบุคคล ครอบคลุมการเรียนรู้และลงมือทำ ซึ่งความรู้ชัดแจ้งถูกเปลี่ยนเป็นความรู้ฝังลึกในระดับบุคคลแล้วกลายเป็นทรัพย์สินขององค์กร

เมื่อเกิดความรู้ชัดแจ้งแล้ว สิ่งที่สำคัญที่จะสามารถนำความรู้ที่ชัดแจ้งลงไปผนึกในตัวคนและเกิดเป็นความรู้ฝังลึกที่เกิดการพัฒนาไปอีกระดับหนึ่งได้นั้น คือ นวัตกรรมซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกิดจากความรู้ฝังลึกของบุคลากรของวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยที่มีประสบการณ์ในการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ประกอบด้วยโปสเตอร์เรื่อง การแต่งกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย โปสเตอร์เรื่อง การเตรียมความพร้อมของร่างกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิดีทัศน์ประกอบการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว

นอกจากนั้นยังนำคู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว มาผลิตเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) และสื่อ CAI เรื่อง นาฏยศัพท์ ดังนั้นการสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมให้บุคลากรตลอดจนนักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจนำไปใช้ จะเกิดการพัฒนาคำรู้ฝังลึกได้อีกครั้ง หมุนวนไปเป็นวัฏจักร ตามแบบโมเดลเซกิ (SECI Model) ตัวอย่างเช่น ครูผู้สอนได้พัฒนาการสอนนักเรียนให้ร้องทำนองเพลงสร้อยสนตัด โดยครูผู้สอนแต่งเนื้อเพลงง่าย ๆ และร้องด้วยทำนองเพลงสร้อยสนตัดให้นักเรียนฝึกร้องเวลาตัดตัว หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งบทร้องที่ครูผู้สอนแต่งขึ้นจะคำนึงถึงเสียงสูงต่ำให้เหมาะกับทำนองเพลง จากเทคนิคการสอนร้องทำนองเพลงสร้อยสนตัดดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถจดจำทำนองเพลงสร้อยสนตัดได้ในระยะเวลาอันสั้น และนอกจากนั้นยังเป็นการปูพื้นฐานการรำตีบทให้นักเรียนอีกด้วย

การจัดการความรู้เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว มีองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว เป็นไปตามโมเดลเซกิ

องค์ประกอบที่ 1

คน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการจัดการความรู้ เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งในการจัดการความรู้เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ใช้คน 3 กลุ่ม ในการดำเนินงานจนการจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ กลุ่มผู้ดำเนินงาน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดการความรู้เป็นอย่างดีและได้ดำเนินการจัดการความรู้ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนไว้จนเสร็จสิ้นทุกขั้นตอน สำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มที่ผู้ดำเนินงานได้คัดเลือกว่ามีประสบการณ์ในการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว โดยคัดเลือกจากบุคลากรภาควิชานาฏศิลป์ที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มผู้มีความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยี กลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่ดำเนินการนำความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคลมาทำให้เป็นความรู้ที่ชัดเจนโดยการผลิตนวัตกรรมเพื่อใช้ในการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว โดยออกแบบนวัตกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา และการนำไปใช้ นอกจากสร้างนวัตกรรมแล้วยังเป็นผู้ที่ทำหน้าที่เผยแพร่นวัตกรรมโดยช่องทางต่าง ๆ ที่ให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวก รวดเร็ว และทันสมัย

องค์ประกอบที่ 2

เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้ความรู้ฝังลึกเป็นความรู้ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแคในรูปแบบของเอกสารที่เป็นรูปเล่มเท่านั้น แต่เทคโนโลยียังสามารถทำให้เก็บรวบรวมความรู้ทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การบันทึกเป็นเสียง การบันทึกเป็นภาพนิ่ง และการบันทึกเป็นภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น

สำหรับการจัดการความรู้เรื่องการสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว นั้น คอมพิวเตอร์เป็นเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในการผลิตนวัตกรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะกับโลกยุคดิจิทัล ได้แก่ โปรแกรมเรื่อง การแต่งกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย โปรแกรมเรื่อง การเตรียมความพร้อมของร่างกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิดีทัศน์ประกอบการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว นอกจากนั้นยังนำคู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว มาผลิตเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิดีทัศน์ประกอบการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว และสื่อ CAI เรื่อง นาฏยศัพท์

ในการเข้าถึงองค์ความรู้นั้น สมาร์ทโฟนและแล็ปท็อปเป็นเทคโนโลยีทำให้การเข้าถึงองค์ความรู้เป็นเรื่องง่าย สะดวก รวดเร็ว สามารถศึกษาค้นคว้าได้ทุกที่ ทุกเวลา ทำให้ผู้สนใจศึกษาเรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ได้รับประโยชน์เป็นอย่างมาก

**การแต่งกายในการฝึกปฏิบัติ
นาฏศิลป์ไทย**
จัดทำโดย
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย สุโขทัย 64000 โทรศัพท์ 055-611-820

1

จับปลายผ้าสองข้างให้เท่ากัน ผู้เรียนต้องขยับร่างกายของตนเองให้อยู่กึ่งกลางของผ้า ใช้มือขมุดจับผ้าบริเวณชายพกทั้งสองข้างขึ้นมาหนึ่งฝ่ามือแล้วมัดปลายผ้าโดยใช้วิธีการมัดแบบเงื่อนตาย

2

พับขอบผ้าด้านบนลงมาประมาณ 1 คืบ โดยพับด้านที่ตนถนัดแล้วม้วนผ้าลงจนถึงกึ่งหนึ่งของผ้า จากนั้นพับทบให้สุดปลายผ้า

3

สอดปลายผ้าลงที่ระหว่างขาแล้วดึงหางโจงขึ้นไป ที่ด้านหลังให้กระชับเหมาะกับสรีระของตนเอง การกระชับทำโดยให้ผู้เรียนแบะขาแล้วดึงหางโจงขึ้น

4

เก็บหางโจง การเก็บหางโจงกระเบนจะพันหางโจงกระเบนรอบเข็มขัดหนึ่งครั้ง แล้วก็เอาทองที่เหลือดัดมาด้านหน้า เหน็บกับเข็มขัด

ภาพประกอบที่ 1 โปสเตอร์เรื่อง การแต่งกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย (ภาษาไทย)

How to Get Dressed in Thai Dance Practice

Prepared by

Sukhothai College of Dramatic Arts, Bankluay, Muang, Sukhothai 64000 Tel: 055-611820

1

Hold both ends of the red cloth evenly. Student must move the body to the center of the cloth. Use the hands to move the cloth by grabbing on both sides of the waist part up one palm long and tie the ends of the cloth into dead knot.

2

Fold the top edge of the cloth down about 1 palm span by folding the side that you get used to, then roll the cloth down to half of it and fold over to the end of the cloth.

3

Insert the end of the cloth down between the legs and pull the tail up at the back until it fits your body. Tighten by allowing the student to widen legs aside and pull the tail up.

4

Finish getting dressed by tying the cloth tail around the belt one time. Take the remaining tail to the front and finally tuck with a belt. (This style of getting dressed is called Jong Gra Ben.)

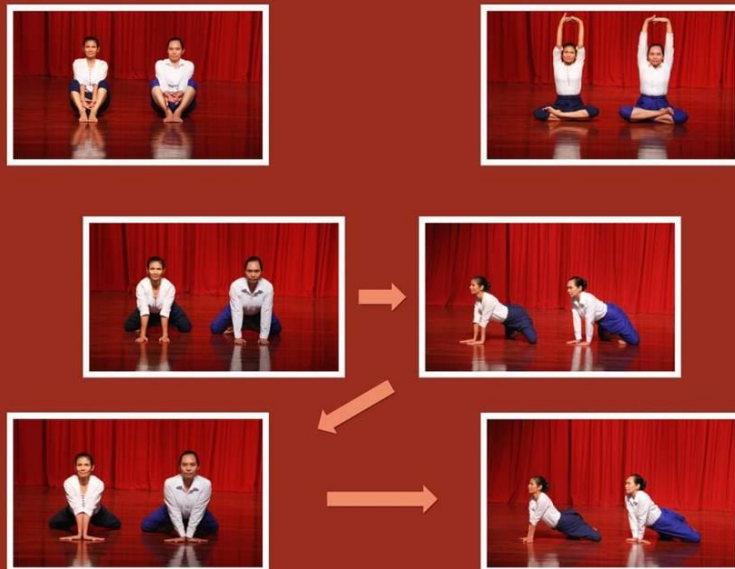
ภาพประกอบที่ 2 โปสเตอร์เรื่อง การแต่งกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย (ภาษาอังกฤษ)

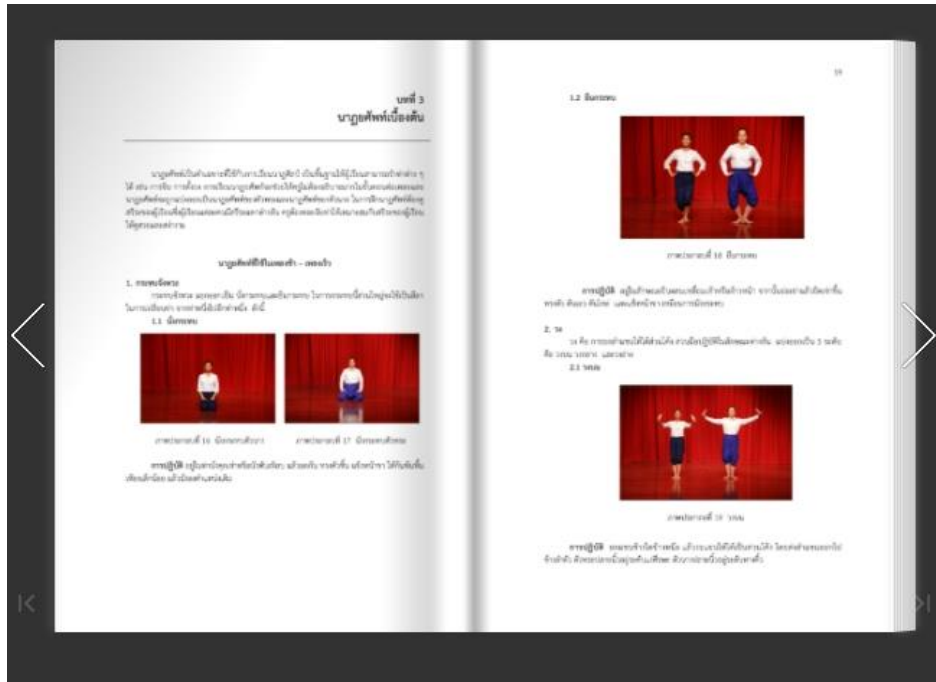
การเตรียมความพร้อมของร่างกาย ในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย

จัดทำโดย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย สุโขทัย 64000 โทรศัพท์ 055-611-820

การเตรียมความพร้อมของร่างกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทยประกอบด้วยท่า ตัดมือ ตัดแขน ตัดขา ตัดหลัง การตัดตนนอกจากจะเป็นการอบอุ่นร่างกายให้กล้ามเนื้อได้ยืดหยุ่นแล้ว ยังช่วยเสริมให้ผู้เรียนมีท่วงท่าในการรำที่งดงามและดูสง่างาม เช่น ไม้รำก้มหน้า หลังไม่งอ และรำเปิดปลายคาง ในการตัดตัวแต่ละท่าผู้เรียนต้องนับเลข เช่น 1-10 หรือ 1-50 หรือ 1-100 เพื่อเป็นการฝึกจังหวะ โดยท่าที่ใช้ในการตัดตัวมีดังนี้ต่อไป

ภาพประกอบที่ 3 โปสเตอร์เรื่อง การเตรียมความพร้อมของร่างกายในการฝึกปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย

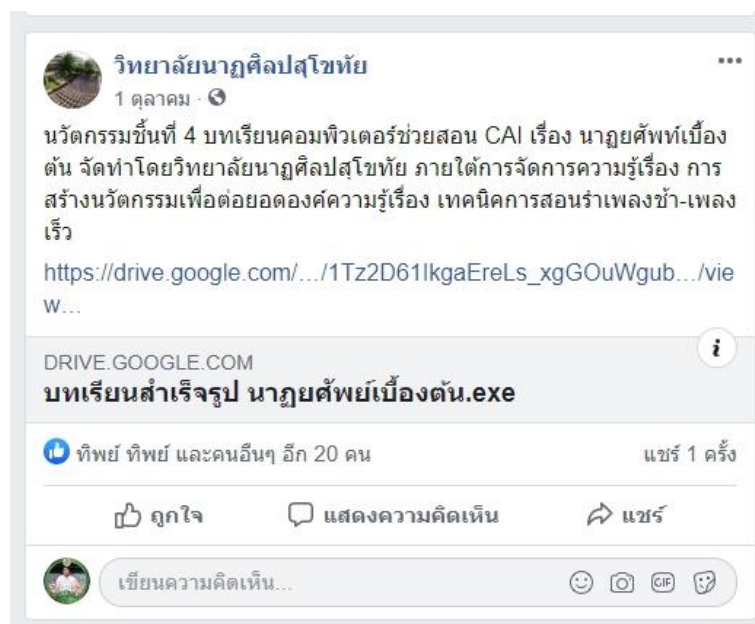
ภาพประกอบที่ 4 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว

ภาพประกอบที่ 5 CAI เรื่อง นาฏยศัพท์เบื้องต้น

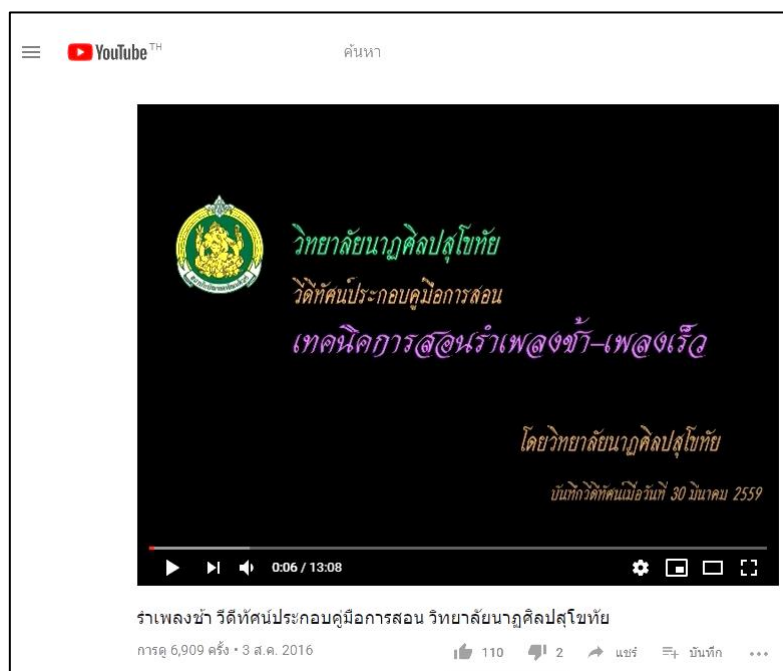
องค์ประกอบที่ 3

กระบวนการความรู้ เป็นการบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียนรู้ มาเป็นกระบวนการทำให้ความรู้ฝังลึกเกิดเป็นความรู้ชัดแจ้ง โดยมีคนเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ โดยนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างนวัตกรรม เผยแพร่นวัตกรรม

ภาพประกอบที่ 6 การเผยแพร่ CAI และ E Book

ภาพประกอบที่ 7 การเผยแพร่วีดิทัศน์

สรุป

การจัดการความรู้ เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนร้องเพลงช้า-เพลงเร็ว มีวัตถุประสงค์เพื่อนำความรู้เรื่องเทคนิคการสอนร้องเพลงช้า-เพลงเร็ว มาจัดทำเป็นนวัตกรรม เพื่อใช้

ในการเรียนการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว และน่านวัตกรรมที่จัดทำขึ้นเผยแพร่ทางช่องทางต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สนใจเข้าถึงองค์ความรู้ได้สะดวกมากยิ่งขึ้น นวัตกรรมที่ทันสมัยจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษา สนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

การจัดการความรู้ เรื่อง การสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้เรื่องเทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว ได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) จนได้องค์ความรู้เรื่อง เทคนิคการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว นำมาสร้างเป็นนวัตกรรมนำไปเผยแพร่ให้แก่บุคลากร นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจนำไปใช้ เกิดเป็นวัฏจักรตามโมเดลเซกิ (SECI Model) เป็นโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์การหลอมรวมความรู้ในองค์ระหว่างความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) กับความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ใน 4 กระบวนการ เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นวัฏจักร เริ่มจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Socialization) การสกัดความรู้ออกจากตัวคน (Externalization) การรวบรวมความรู้ (Combination) และการผนึกฝังความรู้ (Internalization) และวนกลับมาเริ่มต้นทำซ้ำที่กระบวนการแรก เพื่อพัฒนาการจัดการความรู้ให้เป็นงานประจำที่ยั่งยืนซึ่งมี 3 องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลง (Change Management Process) ตามโมเดลเซกิ ได้แก่ คน เทคโนโลยี และกระบวนการความรู้ ทั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่าทั้ง 3 องค์ประกอบ คน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการจัดการความรู้ เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยมีเทคโนโลยี เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากขึ้น และคนจะเป็นผู้บริหารจัดการ เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ โดยการสร้างนวัตกรรมที่ผู้ใช้สามารถใช้ได้สะดวก สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ สื่อ Poster ประกอบการศึกษา เรื่อง ความรู้ในการนุ่งผ้าแดง วิธีการตัดตัว หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เรื่อง คู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว วิดิทัศน์ประกอบคู่มือการสอนรำเพลงช้า-เพลงเร็ว และ CAI เรื่องนาฏศัพท์ เพื่อก้าวเข้าสู่องค์กรชั้นนำด้านเทคโนโลยีต่อไปในอนาคตต่อไป

ในการจัดการความรู้ สิ่งสำคัญคือการนำองค์ความรู้ที่ได้ทำการจัดเก็บมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และติดตามการใช้ประโยชน์ ซึ่งต้องใช้เวลาอย่างมาก ดังนั้นควรมีคณะทำงานที่มีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องการสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และการนำองค์ความรู้ไปใช้ในชุมชนและสังคมให้เกิดประโยชน์ มีการพัฒนาจนเป็นนวัตกรรมที่สามารถนำมาสร้างรายได้ให้แก่วิทยาลัยในเชิงธุรกิจได้

บรรณานุกรม

ทับทิม เป็งมล, สิริลักษณ์ กัลยา และณัฐวุฒิ วิทา, “การจัดการองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 2 (กันยายน-ธันวาคม 2561) : 100-101

